

KAKOVOSTNEJŠE DELO

Programi stabilizacije in izboljšanja našega dela, ki smo jih sprejeli za letošnje leto, nas zavezujejo da se resnično potrudimo in še izboljšamo naše poslovanje. Pri tem pa ne gre več samo za golo fizično povečevanje proizvodnje, ampak predvsem za vzpostavitev takih kvalitetnih dejavnikov, ki bodo zagotavljali uspeh, med katere je šteti predvsem:

- disciplino v planskem smislu
- kakovost proizvodnje
- izbiro proizvodnega programa
- organizacijo dela

Analize preteklih obdobij kažejo, da je bilo poleg nekaterih objektivnih razlogov glavni problem za neizpolnjevanje planskih obveznosti nepravčasna in neuskaljena oskrba z materiali in sestavnimi deli za katere smo se bodisi prekasno odločali ali precenili sposobnosti dobaviteljev. Nujno je, da pri zagotavljanju proizvodnih kapacitet izhajamo iz realnih možnosti in se ne zadovoljujemo s papirnatimi kombinacijami.

Kakovost proizvodnje je že nekaj časa posebej izpostavljena in je v tesni zvezi s pripravo proizvodnje in izpolnjevanjem operativnih planov. Tudi tu nam podatki zgovorno potrjujejo, da gre predvsem za naše napake in včasih tudi neodgovorno delo, saj je več kot 60 odstotkov izmeta na račun »delovnih« napak, šele potem je vzrok slabe kakovosti v materialih in delovnih sredstvih.

Izbira proizvodnega programa je najpomembnejša in najodgovornejša odločitev v procesu poslovanja, saj so kasnejše možnosti za izboljšanje minimalne. Zato je prav, da se na to odločitev čimbolj pripravimo in uskladimo, tako da je končna odločitev sprejemljiva za vse, saj jo bomo le tako spoštovali in uresničevali.

O organizaciji dela veliko govorimo, pri tem pa si vsakdo zamišlja nekaj svojega od katerega le neradi odstopamo. Na tem področju bo potrebno storiti dvoje:

- postaviti dovolj elastičen sistem vodenja in medsebojnega dogovarjanja ter sporazumevanja in
- organizatorje dela usposobiti za svoje delo s permanentnim izobraževanjem.

Vse to pa bomo dosegli z nekoliko drugačno delitvijo dela, ki smo jo vajeni sedaj, ko vsakdo trdi, da je on že svoje dobro opravil ali pa ga povsem slučajno tudi malo »polomil«. Pri svojem delu nam ne more biti vseeno, kako so bila izvršena dela pred nami in kako bodo izvršena dela za nami. Dela in opravila bo potrebno združevati, omejevati obseg izvajalcev, le te pa bolje nagraditi.

Božidar Meglič

Kolektiv Peko – Globus

OBLETNICA USTANOVITVE OSVOBODILNE FRONTE, 1. MAJ, 9. MAJ ... DNEVI, KI SO TRDNO ZASIDRANI V NAŠI ZAVESTI, DNEVI, S KATERIMI ŽIVIMO, DNEVI, KI NAS SPODBUJAJO, KI NAS SPOMINJAJO ...

PRAZNUJEMO

Kmalu potem, ko so voditelji stare države podpisali vdajo, so se zbrali v Vidmarjevi hiši, na Večni poti v Ljubljani, komunisti in napredni družbeni delavci. Bil je 27. aprila 1941.

Gosti so prihajali v hišo skrivaj. Za sestanek niso smeli izvedeti ne oblastniki ne okupatorji. Moške v Vidmarjevi hiši so ljubili svobodo. Vedeli so, da je narod, ki vdano sprejme suženjstvo, obsojen na smrt. Sklenili so, da se bodo uprli nasilju. Zato so osnovali organizacijo, ki naj bi združila Slovence v boju za osvoboditev. Ta organizacija je bila OSVOBODILNA FRONTA.

Prvi maj, mednarodni praznik dela, je borbeni dan solidarnosti proletariata in delovnih ljudi vsega sveta. Datum je zgodovinsko vezan na dogodke iz leta 1886, ko je v Chicagu preko 40.000 delavcev postavilo zahteve, simbolizirane v tri osmice – osem ur dela, osem ur počitka in osem ur za kulturni dvig. Stavke in demonstracije so bile zadušene v krvi. Na prvem kongresu II. internacionale 1889 leta pa je bilo odločeno, da se v spomin na ta dogodek vsako leto 1. maj organizirajo masovne delavske demonstracije z zahtevo po osem urnem delovniku. V socialistični Jugoslaviji je bil 1. maja razglašen za državni praznik.

Letošnji praznik dela praznujemo še posebno svečano ob 30. obletnici delavskega samoupravljanja, ko lahko sebi in svetu pokažemo, da smo dosegli izjemen družbeni, ekonomski in kulturni razvoj.

Ljubljana se je prebudila v prazničnem jutru. V vetru so plapolale zastave. V srcih je bila sreča, veselje nepopisno. ZMAGA, SVOBODA. Kaj je moglo zveneti lepše. Partizanske enote so vkorakale v svobodno Ljubljano. Solze sreče in veselja so tekle po razžarjenih licih. Objemi, stiski rok in pozdravi za osvoboditelje. To je bil 9. maj 1945.

VSEM BRALCEM ISKRENO ČESTITAMO OB

DNEVU OF – 27. APRILU

DELAJSKEM PRAZNIKU – 1. MAJU

DNEVU OSVOBODITVE – 9. MAJU

družbeno politične organizacije, samoupravni organi in uredništvo.

(NE)IZPOLNJEVANJE DELOVNIH OBVEZNOSTI

V skladu z zakonom o združenem delu in zakonom o delovnih razmerjih določajo pravilniki o delovnih razmerjih TOZD in delovne skupnosti skupnih služb pravice in obveznosti delavcev na delu in v zvezi z delom. O pravicah govorimo dnevno, vsak jih prebere le enkrat, pa se jih zaveda, jih sprejema in jih uveljavlja. Tudi o obveznostih se govori dnevno, saj zakon in pravilnik govorita o pravicah in obveznostih kot o dveh enakovrednih kategorijah, vendar pa obveznosti nočejo sprejeti

vsil, nekateri jih sprejemajo kot nujnost, vsi pa se tudi ne zavedajo, da bi praviloma šele ob izpolnjevanju obveznosti lahko uveljavljali tudi pravice.

V skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih je bilo v delovni organizaciji v letu 1979 (brez TOZD Budućnosti) prijavljenih 174 kršitev delovnih obveznosti. V 15 primerih se je v isti obravnavi obravnavalo več prijav zoper iste kršilce, večkrat pa so bili izvedeni postopki proti istim kršilcem obveznosti večkrat.

	Obutev	Poliuretan	Gumoplast	Trbovlje	Mreža	Orodjarna	DSSS
postopki iz leta 1978	30	13	8	4	9	1	3
prijave v 1979	80	25	16	26	15	4	8
izrečeni ukrepi:							
prenehanje delovnega razmerja	3	7	2	—	1	—	2
pogojno prenehanje	8	3	3	1	6	—	2
denarna kazen	—	—	—	1	—	—	—
razpored na drugo delo	3	—	—	—	—	—	—
javni opomin	20	3	5	5	2	—	1
opomin	25	8	4	4	7	4	2
oprostitev oziroma ustavitve							
postopka	25	5	2	7	1	1	1
postopki končani v letu 1980	7	4	2	6	4	—	—

V 15 primerih je delavcu prenehalo delovno razmerje pred izvedbo oziroma med postopkom zaradi kršitve obveznosti, v nekaj primerih so kršilci zahtevali prenehanje prav zaradi uvedbe postopka zaradi kršitve obveznosti.

V TOZD Komerciala ni bilo nobene prijave kršitve delovne obveznosti.

Med obravnavanimi kršitvami so bile najpogostejše:

- neopravičeni izostanki z dela v 68 primerih
- prinašanje ali pitje alkohola v 20 primerih

- neprimeren odnos v 18 primerih
- odklonitev dela ali nekvaliteta v 10 primerih
- zamuda oziroma izhod iz OD v 10 primerih
- nered oziroma pretep v 5 primerih

V letu 1979 je proti odločitvi disciplinske komisije ugovarjalo le 6 delavcev, proti sklepu delavskega sveta pa je bila le v enem primeru vložena zahteva sodišču združenega dela.

Pregled števila postopkov zaradi kršitev v preteklih letih:

Leto	Obutev	Poliuretan	Gumoplast	Trbovlje	Mreža	Orodjarna	Komerciala	DSSS	Skupaj
1979	80	25	16	26	15	4	—	8	174
1978	76	56	15	7	20	6	2	9	191
1977	48	24	25	11	16	—	—	39	181
1976	39	57	23	20	26	—	—	38	203
1975	35	28	8	12	17	—	—	21	121

Veliko govorimo o neizkoriščenem delovnem času, o odsotnostih z dela zaradi bolezni, porodniških dopustov itd., vendar lahko tudi iz obravnavanih kršitev obveznosti ugotovimo, da ne izkoriščamo zadovoljivo razpoložljivega delovnega časa. Veliko je neopravičenih izostankov delavcev z dela, v nekaterih primerih tudi po več dni. Nekatere kršitve so bile obravnavane, ker delavci niso sporočili da nameravajo prenehati z delom, nekateri pa so se celo odselili, ne da bi uredili prenehanje dela. Poleg samih neopravičenih izostankov z dela pa bi lahko seštevali še čas odsotnosti delavcev z dela zaradi predhodnih zaslišanj in zaradi disciplinskih obravnjav, izgube delovnega časa članov komisije, prič in ostalih, ki morajo sodelovati v postopkih.

Kljub temu, da menimo, da ni edini možni način vzgoje izrekanje ukrepov oziroma prijav zaradi kršitve, pa verjetno vse premalo nekateri pooblaščenči predlagatelji prijavljajo kršitve

zaradi alkoholizma, saj večkrat ugotavljamo, da je delavec prijavljen zaradi kršitve šele tedaj, ko vodja dela zaradi stalnih kršitev (izostankov, vinjenosti itd) ne more več drugače ukrepati (odobravati dopustov, izhodov). Tedaj pa je navadno za delavca že pozno, da bi spremenil ravnanje oziroma se prostovoljno odpovedal alkoholu. V primerih tovrstnih kršitev bi bilo potrebno hitrejši in boljše sodelovanje delavcev, vodje, socialne in zdravstvene službe, da bi se »bolezen« pravčasno odkrila in zdravila.

V prenekaterih primerih sodelavci skušajo zakriti kršitve vinjenosti sodelavca ali pa mu še sami ponudijo pijačo. Morali bi se zavedati, da s tem le škodujejo sodelavcu, ki je nagnjen k pijači, v nobenem primeru pa mu z zakrivanjem kršitve ne koristijo.

Horžen Ivanka

KVIZ – TITO – REVOLUCIJA – MIR

Kulturni program je pripravilo Mladinsko gledališče Tržič

Eno izmed treh polfinalnih tekmovalj občinskega prvenstva v kvizu posvečenemu 30. letnici samoupravljanja na temo TITO – REVOLUCIJA – MIR je bilo v naši delovni organizaciji v petek 21. marca. Treba je povedati, da poteka kviz na to temo po vsej državi in je najmnogičnejša manifestacija preko katere mladi izkazujejo pripadnost Jugoslaviji in predsedniku Titu.

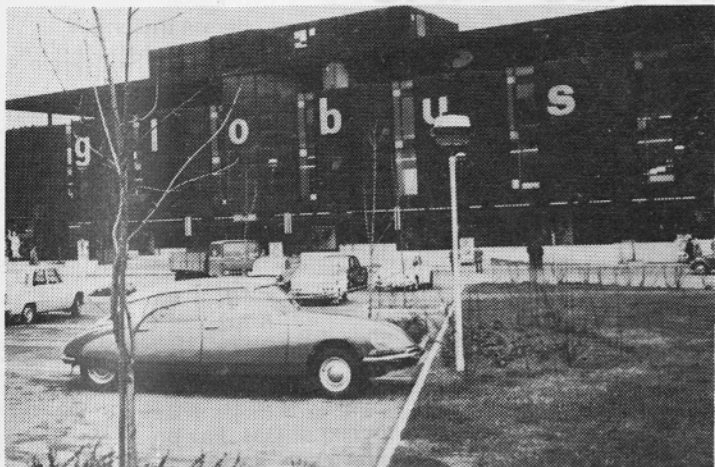
Od desetih prijavljenih ekip za kviz v občinskem merilu, so se v Peku pomerile ekipe mladih iz Bistrice, tovarne Kos in srpov TOKO in ekipa TOZD Orodjarna. Kljub temu, da je ekipo TOKO v začetku zastopala samo ena mladinka, kasneje se ji je pridružil še drugi član, se je vnel ogorčen boj s tekmovalci iz Bistrice. Zmagala je ekipa Bistrice z 9 točkami pred ekipo TOKO, ki si je priborila 7 točk. Ekipa Orodjarne je bila slabše pripravljena in ni posegla v boj za zmago. Zbrala je 4 točke.

V finalu se je ekipa Bistrice pomerila z ekipama OO ZSMS Podlublje, Ravne in Tržič-mesto. To tekmovanje je bilo 29. marca v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici.

Tekmovanje v naši delovni organizaciji je bilo dobro pripravljeno, popestreno s kulturnim programom v izvedbi mladinskega gledališča Tržič. Obisk pa je bil kljub dobri obveščeni in propagandi zelo slab.

Sašo

PRODAJALNA »PEKO« GLOBUS V KRANJU

Blagovnica v Kranju.

Za blagovnico Globus v Kranju pravijo, da je nekaj posebnega. Zarjavelo pročelje daje svojstveno podobo. Ko kupec zavije v blagovnico ne more naprej, ne da bi se ustavil na oddelku Peko. Vedno je kaj novega. V koših za razprodajo tudi dvakrat dnevno menjajo artikle, to pa zato, ker hočejo prodajati. Če v dopoldnevu ne prodajo izloženih čevljev, jih popoldne že zamenjajo.

Kot je nekaj posebnega Globus, bi lahko rekli tudi za Lojzeta Horvata, poslovodjo poslovalnice Peko Kranj III. Predno se je umiril v Kranju, je obšel 36 poslovalnic Peko po vsej Jugoslaviji.

1960 leta je začel kot vajenec v poslovalnici Murska Sobota. Po končani učni dobi je odšel služiti vojaški rok. Ko se je vrnil, zanj ni bilo prostega delovnega mesta v Soboti. Ponudili so mu, naj pride v Ljubljano. In tako se je začelo. Kjerkoli so se pokazale potrebe, povsod je bil Lojze za nadomestitev. Postal je »leteči poslovodja«.

Ko se je v Kranju odpiral Globus, se je naveličan terena ponudil in prevzel poslovalnico. Tako je 1973 leta začel z letnim prometom 260 starih milijonov. Obraz mu preleti zadovoljen smehljaj, ko pove, da so lani preseгли 2 milijardi in prodali 68.158 parov čevljev. Do nedavnega so imeli probleme s skladiščem. Uredilo se je tudi to, lahko se pohvali, da je vso zimsko zalogo vskladiščil v kilometer oddaljenem skladišču.

V Globusu, na oddelku Peko, je skupaj z Lojzetom osem prodajalcev in tri učenke. Naročajo in prodajajo redno blago, poleg tega pa tudi robo v B kvaliteti. Imajo veliko stalnih strank in ko pridejo v prodajalno, vedo, da bodo dobile čevlje. Lojze veliko sodeluje s kolegi-poslovodji v prodajni mreži. Ko mu poide zaloga, oziroma še prej, poišče kje podobni artikli ne gredo, naroči predispozicijo. Malo se jezi, ker mu včasih pošljejo material brez dokumentov, strgane in prašne škatle. Malomarnosti in površnosti nima rad. Red zahteva tudi od svojih sodelavcev. Ni mu prav, da še ni urejen in odpravljen problem reševanja reklamacij. Ugotavlja, da je veliko preveč reklamacij iz zaloge. Kon-

trola bo morala nekaj ukreniti. Reklamacije jim rešuje čevljar v Kranju. Je izredno natančen, popravila so v redu. Delovni pogoji v Globusu so dobri. Prodajalna je na dobrem prodajnem prostoru. Blago je razstavljeno v predizbiri. Stranke lahko same izbirajo.

Še zaradi nekaterih stvari se Lojze jezi. Preveč je administracije. Prodaja se za prodajnim pultom, vedeti je treba zakaj smo v trgovini. Izgleda, da se bo nekako rešilo, če se bodo obnesle terminalne blagajne.

Kolektiv poslovalnice se pripravlja na to, ko bo stekla prodaja za obveznice. Namestili bodo še eno blagajno in tako zmanjšali naval, posebno še, ker izgleda, da se bodo modeli dobro prodajali. Kolekcija pomlad-poletje 1980 je udobna, barve in pete so v redu.

Lojze je član poslovnega odbora v TOZD Mreža in predsednik disciplinske komisije. Kot sam pravi se bolj nagiba k temu, da disciplinska komisija ne bi bila samo sodnik, ampak prej svetovalec in vzgojitelj. Rešili so že nekaj primerov prekršitve zaradi neurejenosti poslovalnic in neprimerne odnosa do dela.

Predno sem odšla, me je Lojze opomnil naj zapišem, da je premalo sodelovanja med poslovalnicami. Artikle, ki se v nekaterih krajih slabo prodajajo, bi morali čimprej zamenjati in predisponirati. Prav tako se mu zdi, da bi bil promet boljši, če bi vodili pregled o prodaji posameznih prodajalcev. Če bi bili plačani po parih, bi bil rezultat veliko večji. To se dobro vidi pri učencih.

Prodaja za obveznice je stekla. Na blagajni je veliko več dela.

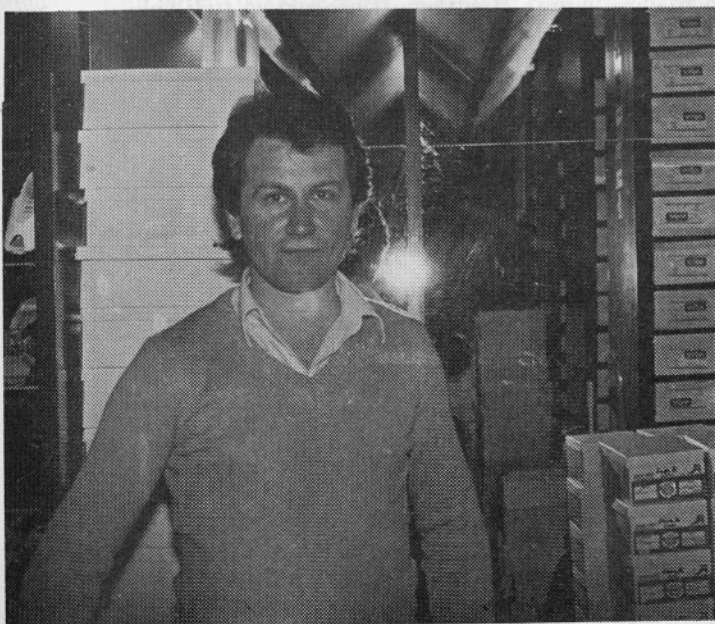
RAZVEJANO OBVEŠČANJE

Sedanji politični in ekonomski trenutek je tak, da zahteva zavzeto delo, zlasti na področju obveščanja.

Da bi ugotovili kako poteka obveščanje v naši delovni organizaciji, oziroma kako in na kakšen način so obveščeni naši delavci, so nas obiskali predstavniki odbora za obveščanje pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije in CK ZKS. Namen pogovora je bil, da bi skupno ugotovili kakšni so rezultati prizadevanj za obveščanje, kje se pojavljajo težave, predvsem pa, da bi spodbudili zanimanje delavcev za aktivno sodelovanje v procesu obveščanja.

Sistem obveščanja je zapletena in odgovorna naloga. Pojavljajo se vedno večje potrebe delavcev po čimbolj popolnem in pravočasnem obveščanju o rezultatih dela in o vsem, kar je predmet obravnave na zborih, na sejah delavskih svetov, v delegacijah itd.

Gostje so ugotovili, da je sistem obveščanja v naši delovni organizaciji lepo razvejan, da je še najmanj težav z obveščanjem o pogojih in rezultatih gospodarjenja. Z nekaterimi koristnimi predlogi bomo sistem še obogatili. Naloga, ki je pred nami pa je, kako pridobiti čimvečje število dopisnikov in kako spodbuditi povratni pretok informacij, ker nekaj pa le drži: OBVEŠČANJE JE POGOJ UČINKOVITEGA SAMOUPRAVLJANJA.

Lojze Horvat, poslovodja

POSLOVNO POROČILO »AFIS«

Mešano podjetje »AFIS« s sedežem v Pirmasensu, ZR Nemčija, deluje pravno kot komanditna družba. Ustanovljeno je bilo leta 1969 kot nemško družabniško podjetje, s katerim je OZD »PEKO« navezala poslovne stike. Zaradi stalnega večanja medsebojnih poslovnih odnosov se je »PEKO« s 1. 7. 1972 vključil v »AFIS« kot družabnik z 49 % udeležbo in jamstvom v višini udeležbe, v družbi pa sta ostala kot družabnika z jamstvom v višini vsega njunega premoženja tudi ustanovitelja podjetja, nemška trgovca Siegfried Horst in Josef Schmitt, oba iz Pirmasensa, vsak s po 25,5 % udeležbo.

Medsebojne odnose med družabniki ureja družabniška pogodba, ki je bila podpisana 8. 8. 1972, z veljavnostjo od 1. 7. 1972 dalje.

Podjetje »AFIS« opravlja trgovske posle s čevlji na debelo v ZR Nemčiji in v ostalih deželah EGS. Sedež podjetja je v Pirmasensu (Rheinland – Pfalz). Z družabniško pogodbo je obvezano, da posreduje posle v interesu »PEKA« s proizvodi jugoslovanskega izvoza, drugo obutev pa le s predhodnim soglasjem in kot dopolnitev izbire.

Sredstva podjetja »AFIS«

V letu 1979 je osnovna glavnicna podjetja »AFIS« ostala nespremenjena v višini 600.000,— DM. Udeležba v glavnici je znašala:

– »PEKO« Tržič	49 % ali 294.000,— DM
– Siegfried Horst	25,5 % ali 153.000,— DM
– Josef Schmitt	25,5 % ali 153.000,— DM

Družabniki so sicer sklenili naj bi se glavnicna že v letu 1979 v enakem razmerju povečala na 1.000.000,— DM, vendar to ni bilo izvršeno, ker je Zvezni sekretariat za zunanjo trgovino SFRJ svoje soglasje k temu povečanju, na vlogi z dne 30. 3. 1979, izdal šele 14. 2. 1980. Povečanje bo dejansko izvršeno zato v letu 1980 iz ostvarjenega dobička v letih 1978 in 1979.

Nova udeležba v povečani glavnici bo tako znašala:

– »PEKO« Tržič	490.000,— DM
– Siegfried Horst	255.000,— DM
– Josef Schmitt	255.000,— DM

Udeležba v dobičku

Vsi družabniki so udeleženi v istem razmerju kot pri glavnici tudi v poslovnih rezultatih podjetja »AFIS«, ki se merijo po nemških predpisih z doseženim dobičkom.

V 1979. letu je po zaključnem računu dobiček znašal 433.776,28 DM in je bil razdeljen takole:

– 49 % »PEKO« Tržič	DM 212.550,38
– 25,5 % Siegfried Horst	DM 110.612,95
– 25,5 % Josef Schmitt	DM 110.612,95

Kumulativno od vstopa v podjetje »AFIS« je podjetje »PEKO« doseglo naslednjo udeležbo v dobičku:

– Udeležba od 1. 7. 1972 do 31. 12. 1978	930.371,54 DM
– Popravek dobička – davčni organ ZRN 1978	238,96 DM
– Udeležba v letu 1979 po ZR	212.550,38 DM

– Skupaj udeležba v dobičku do 31. 12. 1979 1.143.160,88 DM

Iz dosežene udeležbe so bila porabljena naslednja sredstva:

– plačani davki do 31. 12. 1978	384.706,21 DM
– plačani davki v letu 1979 po ZR	210.463,00 DM
– skupaj plačani davki iz dobička	595.169,21 DM
– ostale dajatve iz dobička:	
– do 31. 12. 1978	774,16 DM
– v letu 1979	637,00 DM
	1.411,16 DM

– plačane pasiv. obr.	42.068,00 DM
– plačane akt. obresti	– 38.695,00 DM
	3.373,00 DM

Skupaj dajatve iz dobička v ZR Nemčiji 599.953,37 DM

Vnešeni dobiček v Jugosl. do 31. 12. 79 240.000,00 DM

Skupaj poraba dobička do 31. 12. 1979 839.953,37 DM

Rekapitulacija:

– Doseženi dobiček od 1. 7. 72 do 31. 12. 79	1.143.160,88 DM
– Poraba dobička v ZRN	599.953,37
– Vnešeni dobiček v Jug.	240.000,00
– Nevnešeni in neporabljeni dobiček 31. 12. 79	303.207,51 DM

Neporabljeni dobiček je evidentiran in izkazan v zaključnem računu »AFIS« na posebnem družabniškem kontu in se začasno uporablja za obratna sredstva.

Presežena sredstva »PEKO« v znesku 303.207,51 DM bodo v letu 1980 porabljena v višini 196.000,— DM za povečanje glavnice, kot je navedeno pod točko 2. tega poročila, preostali znesek 107.207,51 DM pa bo služil za pokrivanje akontacij na davek v letu 1980, da se izognemo plačila 7,5 % pasivnih obresti.

Poslovna analiza

V primerjavi s preteklim letom je podjetje »AFIS« doseglo v letu 1979 naslednje poslovne rezultate: (v 000 DM)

	1978	1979	indeks
– doseženi neto promet	27.266	29.481	108,1
– nab. vred. prod. blaga	22.984	24.806	107,9
– dosežena razl. v ceni	4.282	4.675	109,1
– proviz. za direkt. posle	673	580	86,2
– prejeti skonti	569	703	128,2
– izredni dohodki	178	161	90,4
Skupaj prihodki	5.702	6.119	107,3
Poslovni stroš. in odhodki	5.119	5.685	111,0
Doseženi skupni dobiček	583	434	74,4

V skupni nabavni vrednosti prodanega blaga je jugoslovansko blago udeleženo z 18.701.000,— DM, kar predstavlja 79 % če ob tem upoštevamo tudi spremembe v zalogah ob začetku in koncu leta 1979 ter stroške prevozov in carine. Okroglih 10 % predstavlja prodaja materialov, ki so bili poslani v »PEKO« v dodelavo in 11 % prodaja blaga iz grških, italijanskih in nemških izvozov.

Dosežena razlika v ceni se je gibala v obeh izkazanih letih približno enako in znaša 15,8 % dosežene prodaje.

Na poslabšanje rezultata in s tem na znižanje dobička, ki znaša v letu 1979 le 1,47 % od prodaje proti 2,14 % v predhodnem letu, so vplivali predvsem povečani poslovni stroški, katerih gibanje je izkazano v naslednjem pregledu: (v 000 DM)

	1978	1979	indeks
plače	1.245	1.409	113
socialne dajatve	110	140	127
skupaj OD	1.355	1.549	114
amortizacija	46	48	104
najemnine, kurjava	79	88	111
vkalkulirani davki	308	281	91
tovornine do kupcev	354	421	119
embalaža	7	10	143
PTT in pis. mat.	83	98	118
stroški avtomobilov	46	62	135
pravni in svetovalni str.	36	45	125
potni stroški	179	272	152
stroški obdelave podatkov	61	80	131
provizije zastopnikov	1.005	1.052	105
delkredere provizije	378	441	117
ostali stroški	189	209	110
Skupaj poslov. stroški z OD	4.126	4.656	113
skonti kupcem	781	870	111
pasivne obresti	120	153	127
odpisi	92	6	6
Skupaj odhodki	5.119	5.685	110

Od pomembnih stroškov so se prekomerno dvignili predvsem potni stroški z indeksom 152 in tovornine do kupcev, z indeksom 119, iznad porasta prodaje pa so se povečali tudi skonti kupcem in pasivne obresti. Predvsem ti odhodki so tudi vplivali na znižanje dobička.

Povprečno je bilo v »AFIS« v letu 1979 zaposlenih 25 oseb, med njimi ni bilo delavcev iz Jugoslavije. Kot poslovodji sta poslovanje vodila oba nemška družabnika.

Zaključek

Knjigovodstvo podjetja »AFIS« se vodi na sedežu podjetja v Pirmasensu. Zaključni račun in davčne prijave izdeluje dr. Rudolf Steer, zapriseženi davčni svetovalec iz Witten, ZR Nemčija. Po tako izdelanem zaključnem računu so povzeti tudi vsi podatki v tem poročilu.

V času od 5. 6. do 28. 6. 1979 je bil v podjetju »AFIS« izvršen s strani nemških davčnih organov pregled knjig in zaključnih računov, za čas od 1974 do vključno 1978. leta. Ugotovljene so bile nepomembne spremembe, ki so v končnem rezultatu vplivale na povečanje dobička v višini 238,96 DM, kot je prikazano tudi pod točko 3. tega poročila. Zapisnik o pregledu poslovanja nam je bil posredovan.

Iz poročila izhaja, da obseg poslov podjetja AFIS stalno raste. Tudi v letu 1980 načrtujemo 5 % povišanje prodaje, kar vse skupaj upravičuje udeležbo v mešanem podjetju. Interes DO »PEKO« je predvsem v tem, da preko podjetja »AFIS« raste njen izvoz z najmanjšimi stroški in po kar najbolj ugodnih cenah in le v manjši meri, ali sploh ne, na doseganju dobička v tujini. Doseganje osnovnega namena kažejo rezultati DO »PEKO«, ki izpričujejo stalno rast dohodka, ki izvira iz izvoza, kar je nedvomno posledica prodajnih poti, ki jih trasira »AFIS«.

DRUGA PLAT ZVONA

V prejšnji številki smo objavili razgovore s posameznimi člani kolektiva pod naslovom KAKO V LETU STABILIZACIJE.

Očitki so leteli na Biro za projektiranje, s katerim sodelujejo, oziroma delajo po njihovih načrtih. Poglejmo pa, kako na to gledajo v Biroju

Stabilizacijski ukrepi pri delu v Biroju so prisotni že daljše obdobje, v letošnjem letu pa moramo ukrepe še toliko bolj stopnjevati. Delo v Biroju je predvsem odvisno od razpoložljivih finančnih sredstev, zato je cilj našega dela iskanje najcenejših rešitev pri gradbenih posegih, kakor pri načrtovanju opreme, vendar te rešitve ne smejo vplivati na tehnologijo prodaje niti na izgled objekta. Pri realizaciji svojih hotenj smo si zadali osnovne smernice, ki so okvir našega dela:

- tipska, serijska in fleksibilna oprema
- kratek rok dobave

Izdelava tipske opreme pogojuje nižjo proizvodno ceno, krajši rok izdelave in stimuliranje proizvajalca po doseženem efektu dela.

Oprema je projektirana tako, da dopušča izredno fleksibilnost in ne na koncu tudi samoiniciativnost monterja ter uporabnika. Vzrok za takšno projektiranje je bil predvsem to, da si uporabnik (prodajalec) ne more predočiti novoprojektiranega prostora, vendar v momentu, tik pred montažo opreme, lahko sam oblikuje prostor, včasih tudi mimo predhodno dogovorjenega koncepta. Na ta način omogočamo uporabniku možnost oblikovanja svojega delovnega prostora. Velik problem predstavlja tudi sodobna tehnologija prodaje, ki je ne moremo grobo vsiljevati prodajalcu, ampak se mora prodajalec postopoma prilagajati novemu načinu prodaje. Seveda pa pride ob vseh teh ugodnostih včasih tudi do spremembe projekta ob montaži ali kasneje, to je po končanem delu, saj vsak prodajalec teži k idealnim pogojem dela in v svojem hotenju skupaj z Birojem išče nove možnosti.

Rezultat skupnega iskanja so spremembe, ki prodajalcu omogočajo boljšo prodajo (večjo storilnost). Kot primer medsebojnega sodelovanja lahko navedemo prodajalne v Ptuj in Celju. To so večje prodajalne kjer se je obseg prodajnega prostora povečal za 300–400%. Pri manjših prodajalnah pa smo toliko utesnjeni s prostorom, da individualna kreacija ne more priti toliko do izraza.

Rok izvedbe vseh del, to je gradbenih, obrtniških, inštalacijskih in montaže opreme smo skrajšali na minimum, to ni samohvala, pač pa dejstvo saj ob tehničnem pregledih na dokončanih objektih dobivamo priznanja od občinskih organov.

Tako intenzivno delo na gradbišču pa zahteva maksimalno angažiranost vseh izvajalcev kot tudi biroja samega. Izračunali smo, da je povprečno število različnih izvajalcev na posameznem objektu 12, natančno je to dvanajst različnih »ekip« ki morajo biti sinhronizirane. Svoje delo opravljajo večkrat v nemogočih pogojih.

V obratnem primeru, to je, če ne stremimo za čim krajšim rokom, ko dopuščamo in omogočamo posameznim izvajalcem, da se na gradbišču nizajo eden za drugim (to je to kar si želijo delavci Mizarske delavnice Peko) se avtomatično podaljšuje rok izvedbe in s tem zmanjšuje letni efekt prodajalne (mreže). To nikakor ni naš cilj. Če že ne stremimo za skupnim ciljem, nas stabilizacija kot taka mora obvezovati, da se prilagajamo včasih tudi nemogočim pogojem dela, vendar brez vpliva na kvaliteto izvedenih del.

S svojim delom v zadnjih letih smo dokazali, da smo v svojem hotenju uspeli, povprečno smo obnovili skoraj polovico obstoječih prodajalnih mrež in nemalo je tudi število novih objektov. Ob svojem delu in izkušnjah stalno iščemo nove, lahko rečemo stabilizacijske rešitve ki vodijo k še boljšim rezultatom, vendar, osnova za doseganje takšnega cilja je sodelovanje vseh, ki smo povezani z investicijsko aktivnostjo. Biro

JUBILEJNE NAGRADE

15. in 16. marca so bile podeljene jubilejne nagrade delavcem in delavkam, ki so pred 10, 20 in 30 leti začeli svoj delovni vsakdan. Slovesnost je bila v veliki sejni dvorani upravne stavbe. Po kratkem uvodniku direktorja delovne organizacije Janeza Bedine, je jubilarantom zapel nekaj pesmi Komorni zbor Peko.

Med jubilaranti smo poiskali PETRA FRANTARJA. Pred tridesetimi leti je kot mlad fant prišel v našo delovno organizacijo. Pri privatniku — čevljarju v Trziču se je že med vojno učil za čevljarja. 1949 leta je začel delati v Peko. Najprej je bil v snažilnici. To je bila končna izdelava čevljev. V več kot tridesetih letih je delal marsikaj. Že nekaj časa opravlja dela in naloge prevzemanje materialov. To je dokaj odgovorno delo. Prevzema usnje, zgornje dele od kooperantov, pravzaprav vse, kar je potrebno za zgornje dele čevljev. Z delom je zadovoljen, tudi s sodelavci se dobro razume. Odnosi, kot pravi, so dobri. Že zelo dolgo, kmalu potem odkar je prišel, je aktiven član prostovoljnega gasilskega društva Peko. Opravlja blagajniške posle. To je or-

Peter Frantar v skladišču zgornjega usnja.

Jubilarantom je pel Komorni zbor Peko pod vodstvom profesorja Milka Škoberneteta

ganizacija, v kateri dela z veseljem, zato mu tudi ni žal prostih popoldnevov. Med razmišljanjem o dolgi delovni poti je še dejal:

»O, dobro se še spominjam tistih dni pred toliko leti, ko sem začel. To je bilo obdobje po vojni. Socializem smo šele začeli graditi. Vse smo delali še ročno. Ni bilo take priprave in tekočega traku kot danes. Delali smo tudi ob nedeljah, tako imenovano udarniško. O prostih sobotah se nam še sanjalo ni. S skupnimi močmi smo veliko naredili. Treba je bilo poprijeti, če smo hoteli uresničiti začrtane cilje. Danes je vse veliko lažje, moderno in manj naporno. Nikoli nisem razmišljal o tem, da bi menjal službo, da bi odšel drugam. Povsod, kamor prideš, si spet začetnik. Upam, da bom tukaj v skladišču dočkal tudi upokojitev.«

SPREMLJAMO DOGODKE

6. APRIL 1941 – Krvavo zapisan datum v zgodovini jugoslovanskega naroda. Nemci so brez vojne napovedi napadli Jugoslavijo. Nemški bombniki so zjutraj na cvetno nedeljo bombardirali Beograd.

7. APRIL 1963 – Zvezna ljudska skupščina je sprejela ustavo SFRJ.

10. APRILA 1912 – Rodil se je slovenski revolucionar in državnik Boris Kidrič. Že kot gimnazijec je postal član KPJ. Leta 1929 je bil aretiran in obsojen na leto dni zapora. Leta 1935 je postal sekretar SKOJ, na peti državni konferenci pa je bil izvoljen za člana CK ZKJ. Leta 1941 je sodeloval pri ustanovitvi OF, postal sekretar njenega izvršnega odbora in politični komisar glavnega štaba slovenske partizanske vojske. Po vojni je bil minister politbiroja CK KPJ itd. Pripravljal je novi gospodarski sistem in s svojim teoretičnim delom bistveno prispeval k marksističnemu preučevanju gospodarske graditve FLRJ. Umrl je 11. aprila 1953.

14. APRILA 1836 – je izšla Prešernova pesnitev KRST PRI SAVICI v 600 izvodih kot posebna knjižica s posvetilnim sonetom Matiji Čopu.

15. APRIL 1912 – Na prvi vožnji se je potopila velika čezoceanska ladja TITANIC. Od 2264 potnikov in članov posadke je izgubilo življenje 1563 ljudi.

V noči od 15. NA 16. APRIL 1920 je izbruhnila v Ljubljani splošna železničarska stavka, ki je zajela vso Jugoslavijo. Železniški tiri so v nekaj urah opusteli.

Železničarjem so se pridružili tudi delavci iz drugih panog. Stavke so se vrstile druga za drugo.

Delavci so izkazali svojo solidarnost na delavskih zborovanjih v Kamniku, Kranju, Trziču in Kočevju.

To je bil dotlej največji in najbolj krvav razredni spopad v jugoslovanski državi.

17. APRIL 1937 – V noči od 17. na 18. april je bil na Čebinah nad Zagorjem ustanovni kongres KP Slovenije. Za sekretarja CK KPS je bil izvoljen Franc Leskošek.

18. APRILA 1951 – je bila ustanovljena evropska skupnost za premog in jeklo, predhodnica današnje EGS (Evropske gospodarske skupnosti)

19. APRIL 1946 – ZDA so priznale Demokratično federativno Jugoslavijo.

21. APRIL – 753 let pred našim štetjem, je po starodavnem izročilu Romul ustanovil Rim.

22. APRILA 1878 – je bila v Ljubljani rojena slovenska pisateljica Zofka Kvedrova. Pisala je novele, povesti, romane in drame ter v njih razgaljala težko socialno življenje ženske, socialne krivice in zlaganosti moderne civilizacije. Pisala je tudi v srbohrvaščini in češčini.

29. APRIL 1945 – Zavezniške enote so osvobodile Dachau, eno najstrašnejših koncentracijskih taborišč.

30. APRIL 1945 – Šef nacistične Nemčije, Adolf Hitler, je v svojem berlinskem bunkerju napravil samomor.

5. MAJ 1818 – Rodil se je utemeljitelj znanstva in socializma KARL MARX, eden najbolj bleščečih veleumov prejšnjega stoletja, čigar materialistični nauki so ključ za razumevanje zakonitosti zgodovinskega razvoja.

8. MAJ 1945 – S podpisom dokumenta o brezpogojni kapitulacije Nemčije se je v Evropi končala druga svetovna vojna. V njej je sodelovalo 61 držav z okrog 110 milijoni vojakov, življenje pa je izgubilo 55 do 60 milijonov ljudi.

9. MAJ 1945 – Enote 15. in 18. divizije ter 29. udarne brigade so v jutranjih urah vkorakale v Ljubljano, ki jim je pripravila veličasten sprejem.

10. MAJ 1945 – V osvobojeno Ljubljano je iz Ajdovščine prišla prva slovenska vlada, ki jo je vodil predsednik Boris Kidrič.

Štafeta mladosti v Budućnosti.

ROJSTVO TITOVE ŠTAFETE

V aprilu 1945 so z nepregledne sremske ravnice še vedno odmevali topovski strelji. To je bila ena izmed zadnjih front pred dokončnim sovražnikovim porazom. Prav v trenutkih pričakovanja popolne svobode in zmage se je rodila zamisel o štafeti.

Začelo se je v srcu Šumadije, v Kragujevcu, mestu, ki je bilo med vojno prizorišče krvavega divjanja Nemcev in domačih izdajalcev. Na nekem zboru v osvobojenem mestu so mladi Kragujevčani slišali, da ima tovariš Tito 25. maja rojstni dan. Vsi so mu želeli čestitati. Toda kako? Iskali so najboljši način, da bi izrazili vse tisto, kar so čutili do svojega ljubljene heroja.

Nekdo se je spomnil – mar to ne bi bila lahko štafeta? Mladi Kragujevčani so navdušeno sprejeli zamisel. Pohiteli so na okrožni komite SKOJ, povedali kaj so si zamislili, in predlog je takoj potoval naprej, k centralnemu odboru Združene zveze antifašistične mladine Jugoslavije. Odgovor je prispel čez dva dni. Predlog je bil sprejet z dopolnilom, naj bo to štafeta vseh jugoslovanskih narodov, kar je Kragujevčane še posebej razveselilo.

Tako se je rodila prva Titova štafeta. V odgovoru je bilo prav tako rečeno, da bo vsaka republika poslala po eno štafetno palico. Kragujevcu pa je pripadla čast, da je svojo štafeto poslal v Beograd.

Takšen je bil začetek. Po dvanajstih letih pa je predsednik TITO izrazil željo, da naj bi bil 25. maj dan mladosti, praznik mladih. Tako je celotna prireditev dobila novo ime – dan mladosti. Titova štafeta pa je postala štafeta mladosti.

PREMAGAJMO BOLEZEN

Na področju tržiške občine se že od decembra lani pojavljajo posamezni primeri nalezljive zlatenice. Zlatenica je bolezen, ki nastane, če se žolč ne izloča v črevesju, kjer prebavlja maščobe. Žolč ostane v žolčnem mehuru in v jetrih zato koža porumeni.

Obolenje poteka v dveh fazah. Od okužbe do izbruha bolezni je potrebno od 15. do 40 dni. V prvi fazi razvoja bolezni so značilni nejasni bolezenski znaki kot: vročina, bruhanje, bolečine v trebuhu in splošno slabo telesno počutje. Ta faza traja od nekaj dni do dveh tednov. Za drugo obdobje obolelosti pa so značilni jasni bolezenski znaki – porumenela očesna beločnica in koža. Dva do štiri dni preden se pojavi zlatenica postane bolnikovo blato svetlejšje, urin temnejši. Bolezen se prenaša z bolnikovim blatom, krvjo, slino in izločki iz nosa.

Za preprečevanje in širjenje bolezni so določeni nekateri ukrepi:

- redno umivanje rok po uporabi stranišča
- umivanje rok pred vsakim uživanjem hrane
- pri vsakem umivanju rok je obvezna uporaba mila
- uporaba papirnatih brisač za brisanje rok
- redna menjava brisač
- uporaba papirnatih robčkov za enkratno uporabo
- razkuževanje stranišč in kopalnic
- v primeru obolenja v družini razkuževati posodo in predmete s katerimi je oboleli prišel v stik
- ob najmanjših znakih obolenja, takoj obiskati zdravnika.

SOLIDARNOST OB NESREČI

V sredo 12. marca je Metka Tomazin šivalka iz oddelka 512 ostala brez strehe, pravzaprav brez vsega. Požar ji je uničil leseno montažno hišo z vso opremo. Od lepega doma štiričlanske družine je ostalo le pogorišče. Ves trud dolgih let je ostal v pepelu.

Sodelavcem, je bilo takoj jasno, da sama ne bo zmogla težkega bremena. Sindikat je že naslednji dan sprožil akcijo zbiranja denarne pomoči. V akciji so zbrali 100.000 din 20.000 pa je dodal sindikat. Akcija še vedno teče tako v delovni organizaciji kot tudi v krajevni skupnosti Ravne in vseh tržiških delovnih organizacijah.

Predsednik konference sindikata Janez Dacar izroča Metki Tomazin zbrano pomoč.

S POTI PO SOVJETSKI ZVEZI

Misel se je rodila neke pomladne noči. Po nočnem odhodu sem si zastavil vprašanje kje in kako bom preživel svoj letni oddih. Po naravi sem tak, da zelo rad potujem. Iz meseca v mesec prilagam na »kupček«, pa se nabere za brezskrbno počitniško potepanje. Že dolgo me je mikala Sovjetska zveza. Ponudbe potovalne agencije so bile privlačne. Sklep je bil kmalu tu, poseben še zato, ker so potovanja v Sovjetsko zvezo izredno poceni. Izbral sem si 10-dnevno potovanje v Moskvo in Gruzijo.

Posebna zanimivost pa je v tem, da je Soči mesto nekadilcev. Skozi mesto teče reka Macesta z zdravilno vodo. Soči ima mnoge spomenike ruske kulture in zgodovine.

Naslednji dan po potepanju po Črnomoški obali smo odšli v Gruzijo, kjer raste svetovno znani zeleni čaj. Na povratku v Moskvo smo se za kratek čas ustavili v mestu Rostavo na Donu.

Naslednji dan smo zapustili Moskvo. Vtisi s potovanja so se vrstili v neenakomernem zaporedju. Doživetje je bilo veliko.

Šatara Miroslav

Na poljih čaja v Gruziji.

Bližal se je september in dan mojega potovanja. Z brniškega letališča smo leteli proti Beogradu ob 7.00 uri zjutraj 19. septembra lani. Po nekaj manj kot uro vožnje z letalom DC-9 smo pristali v Beogradu. Na beograjskem letališču se je zbrala skupina 160 potnikov iz vse Jugoslavije. Vsi smo imeli isti cilj: čim več videti in doživeti. Jeklena ptica aeroflota je plavala nad oblaki v višini 10.000 metrov. Potnike je zabaval sovjetski harmonikarski ansambel. Po dvehurni vožnji smo pristali v Moskvi.

Moskva je mesto s skoraj 13 milijoni prebivalci. Ponaša se z mnogimi znamenitostmi. Največja podzemna železnica Metro je dolga 165 km. Mesto Moskva je nastalo 1238. leta, postavil ga je Jurij Dolgoruki. Moskva je turistično mesto. Preko štirih letališč in devetih železniških postaj, potuje dnevno dva milijona potnikov. V Moskvi je mnogo visokih stolpnic in hotelov. Imajo največji televizijski stolp, visok 537 m. Moskovski hoteli imajo preko 6000 postelj, v restavraciji v centru mesta skuhamo dnevno 15.000 obrokov hrane. Največja zanimivost pa je gledališka zgradba Boljšoj Teater z 2200 sedeži. Za turiste organizirajo predstave.

O vtisih iz Moskve bi lahko napisal debelo knjigo. Posebno mi je ostal v spominu Kremelj, kjer leži na odru velikan ruske revolucije Lenin. Vsak dan se vije do kilometer dolga vrsta obiskovalcev, da se pokloni junakom ruske zgodovine.

Omenim naj še študentovsko naselje, kjer prebiva 40.000 študentov. V naselju imajo jasli za otroke, katerih starši študirajo na moskovskih univerzah in visokih šolah.

Po nekajdnevem bivanju v Moskvi smo odleteli proti Črnemu morju v mestu Soči. To je mesto zdravja. V 52 sanatorijih se zdravi okoli 100.000 ljudi. V mestu je 220 parkov.

PRIŠLI ODŠLI

V TOVARNO

V TOZD OBUTEV

Papler Marjan, Balukčič Mara, Zupančič Marjan, Grgič Mirjana, Feratović Reko

V TOZD GUMOPLAST

Paurevič Jozo, Fištet Ana, Mišič Marko, Jakovljevič Ljubica, Mekuč Mojca, Češka Frančiška, Štumbergar Marija, Smolej Jože, Parmaković Stevan

V TOZD ORODJARNA

Štefe Drago, Lauseger Alojz

V TOZD KOMERCIALA

Lombar Stane, Križaj Simona

V DSSS

Šmid Darja, Polajnar Ivanka

V TOZD TRBOVLJE

Simić Liljana, Lazić Anka

V TOZD BUDUČNOST

Hadari Damir, Safarek Stjepan, Jalsić Branko, Stancin Dragica, Matijašec Gabrijela, Medžimured Josip, Štefanek Ružica, Bahat Josip, Balazinec Katarina, Horvatič Zdravko, Stunjek Stjepan, Huzjek Štefanija

V TOZD MREŽA

Novak Marija, Hyseni Hysen, Nadj Iren, Bajremović Teofik, Bojanić Rada, Kopač Ana, Rajk Jožica, Aškerc Avgust, Dvanajščak Ivanka, Mraz Edvard

IZ TOVARNE

Košir Alojz, Bučan Stanislava, Košir Marija, Opresnik Milica, Bodlaj Aleksander, Stegnar Janez, Zaletelj Antonija, Skumave Jakob, Stare Janez, Toromanović Mehmed, Peić Ivan, Tepeš Vlado, Gregorc Ivan, Tišler Irena, Šavs Franc, Jakovljevič Ljubica, Krevs Jože, Grašič Elza, Bukovnik Jože, Gaberc Anica, Perko Henrik

IZ TOZD BUDUČNOSTI

Velimir Milica

IZ TOZD MREŽA

Stražmešterov Dimitrije, Juršič Marinka

			KRAJ BLIZU PODČETRKA	RUDNIK V BOSNI OB REKI KRIVAJA	OTROŠKO ŽEN. IME	BERI ČEVLJAR!	PISANJE MEMOAROV KOT LITE- RARNJA ZVRST	STARORIMS. PEŠNIK (META- MORFOZE)	FR. FILM. KOMIK (JACQUES)	MANJŠI KRAJ PRI KOČEVJU	RAJKO RANFL	IZDAJALEC (PO OSEBI IZ BIBLIJE)	KESANJE	ANICA
			PRAVO- SLAVNI DUHOVNIK				NAUK O GIBALJNIM FUNKCIJAH							
OKRAJNI LJUDSKI ODBOR				IME IN PRI- IME NAŠE POPEVKARICE OBTEKANJE										
HRIBI (POL- HOGRAJSKI... VRSTA TISKA										GRŠKA ČRKA IBSENOVA DRAMA				
												CESARSKI URADNIK V STARI KITAJSKI	ORGANIZEM KI JE POTREBUJE KISIKA	
SEVERNA SIBIRIJA	PEŠ PŠETI IGRALEC BEZLAJ	PLAVINA V SRBIJI ZNAJA IZ I. SV. VOJNI				PREDPISAN UČINEK NA DELU NOVA QVILJEJA PAPUA INŠTITUT V LJUBLJANI (JOŽEF)							N	
NOVINAR "DELA" (SLAVKO)		GALATEJIN LJUBLJE- NEC				KOSARA Z ROČEM MAKEDON- SKO KOLO								
GLASBENI INSTRUMENT PIŠČAL		TELESNA POŠKODBA		GRŠKA FILOZOFSKA ŠOLA STOIKOV ALFRED NOBEL	KONTAKT					DALJŠE PEŠNITVE ZACETNIK SADIZMA				
IT. BAROČNI SLIKAR (GUIDO)		LJUBKOVAL MOŠ. IME							FILMSKA ZVEZDA WAR. OSV. VOJNA	S				
DUŠA (LATINSKO)	N			NAPEV PRED PSALMOM OLIVER CROMWELL							GRŠ. ČRKA GREGOR STRNIŠA			
KOPRIJEČ LJUBIMEČ, TUDI VRSTA PORCELANA	S	D			LETOVIŠČE PRI OPATIJI			TELOVADNA VAJA, ODKLON						
ČEVLJAR INFORMIRA	LESENA PASTIRSKA BAJTA V HRIBIH				MONGOLSKI POGLAVAR			NAS FILM Z METKO GABRI- JELČIČ						

NAGRADNA KRIŽANKA

Za zadnjo križanko smo dobili 80 rešitev. Nagrade je izžrebal naš sodelavec iz splošnega sektorja JANKO JANUŠ.

Nagrade so dobili:

- 80 din – ALENKA PODGORŠEK – 512
- 60 din – IVAN MEDIČ – transport
- 40 din – ANČKA VALJAVEC – 512
- 20 din – IRENA DŽUKANOVIČ – 512
- 20 din – IRENA MEGLIČ – 600

Rešitve današnje križanke pošljite v uredništvo najkasneje do 30. aprila 1980.

ZAHVALI

Ob odhodu v pokoj se zahvaljujem vsem sodelavcem iz nabavnega sektorja in razvrščevalcem usnja za darilo in jim želim veliko osebnih in delovnih uspehov.

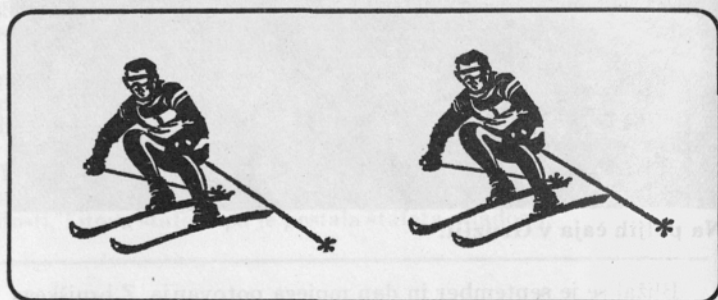
Janko Stegnar

Ob nenadni izgubi brata

JANEZA DEŽMANA

se sodelavcem iz oddelka 524 zahvaljujem za izrečena sožalja in denarno pomoč.

Marjan Dežman

TEKMOVANJE V VELESLALOMU

V soboto 1. marca se je zbralo 18 tekmovalcev in tekmovalcev Gumoplasta v Lomu pod Storžičem na tekmovalcu v veleslalomu. Zaradi pomanjkanja snega je imela proga samo 11 vrat, vozili pa smo tri voznje. Najboljši v vseh treh voznjah je bil ŠLIBAR Marjan, ostali pa smo se zvrstili:

2. Kutin Janez
3. Gliha Bojan
4. Majcen Marjan
5. Perko Andrej
6. Ahačič Iztok
7. Vrhovšek Ivo
8. Kralj Anton
9. Roblek Ivo
10. Ive Anton
11. Japel Vlado
12. Bertoncelj Janez
13. Jančič Slavko
14. Ribnikar Darko
15. Pivk Andrej

Ženske:

1. Kavčič Jana
2. Perko Olga
3. Stušek Marjeta

Bojan Gliha

LITERARNI KOTIČEK

NISI VEDNO SREČEN, ČE SE SMEJEŠ

Dolg sprevod se je vil od mrliške vežice do mesta, kamor bodo položili belo krsto. Mrki obrazi, na katerih so se še poznali sledovi solz, so bili uprti v tla. Njeni prijatelji si niso upali pogledati krste. Tiho, nemo so hodili v sprevodu in od časa do časa popravili žalne trakove, kot da na njih piše nekaj neresničnega — Romani v zadnje slovo — saj ni mogoče. Vedno je bila nasmejana, vedno dobre volje in imeli so jo radi, še več, ljubili so jo. Ljubili zaradi poguma, pomagali so ji v stiski in vedno so ji nudili zavetje, ko jo je pijani oče pregnal od doma sredi noči. Vse to je gotovo ni zlomilo, saj je sama govorila, da je tega že navajena in vse skrbi in gorje je pregnala z nasmehom in spet je bila Romana — kot so jo poznali.

Toda zakaj je to naredila? Samomor, beseda ob kateri vsakemu zastane dih, samomor, na katerega je človek pripravljen samo v enem trenutku, v trenutku žalosti, ki jo nosi v svojem izpitem srecu, beseda, ki kot vihar potuje skozi človeške možgane, beseda, ki trpinči in ubija dobre in preproste ljudi. Takšna je bila ona — Romana — ki je ležala na marmornati mizi, obložena z belimi deskami in posuta z rdečimi vrtnicami, hrepenečimi po življenju. Pomilovali so jo, nekateri celo obsojali. O, kako zelo krivični so lahko ljudje, ki sodijo, ne da bi vedeli zakaj je tako.

Živela je kot vsak normalen človek, ljubila je zabave, glasbo, planine, samo nekaj je bilo po čemer se je nekoliko razlikovala od svojih prijateljev. To so bile njene oči. Sive oči, ki so veselo gledale v svet, oči, ki so se vedno smejale in nihče ni videl v njih solze.

Pa ta težava se lahko premaga. Kdor ne vidi, si lahko natakne na nos očala in vse je spet tako kot prej. Ali je res tako? Ali je to samo zgolj domišljija človeka z očali ali pa samo želja po boljšem vidu. Mogoče pa je to le borba takšnega človeka, da pokaže ostalim ljudem, da on ni za zavreči, da ni le zgolj maska, ki noče zaničevanja, ampak le razumevanje.

Nihče ni Romane videl takrat, ko je z obraza snela krinko, nihče ni videl njenih solz, nihče ni videl njenih pogledov obupa, ki so prosili pomoči. Pa kdo ji bo pomagal, kdo ji bo priskočil na pomoč, komu naj razloži kako slabo je z njo, kako s strahom čaka vsakega naslednjega dne in kako si vsak večer zastavi vprašanje, ali bom jutri sploh še videla?

Nekega večera, ko se je vračala iz službe domov, je bilo zelo težko. Poti ni več videla in vsak njen korak je bil nestabilen. Vedno je bila pripravljena na korak, ki ne bo narejen na cesti ampak v jarku. Svojih prijateljev, ki jih je srečevala ni videla, ni jih spoznala prej, dokler jo niso ogovorili.

Zadnje dni je odpovedala tudi v službi. Oči so se ji solzile, pekle so jo in bolele. Morala je narediti odločilen korak, to je bila pot k zdravniku. Sledila je težka operacija iz katere se je zbudila s povojni okrog oči. Dolge dneve je čakala na odločilen trenutek, ko ji bodo sneli obveze. Ali bo še videla? In prišel je ta dan. Sobno so zagnili in prav počasi, prepočasi so ji snemali obveze z oči. V sobi je bilo vse tiho... »Ali kaj vidite?«

Zmajala je z glavo, potem pa z njo udarila naprej — v nekaj trdega in iz ust se ji je utrgal krik, krik, ki je bil podoben ranjeni živali, krik, v katerem je bila izražena vsa bolečina krik — na pomoč.

Dolgo je potekalo, da se je privadila novemu življenju, novemu svetu — svetu teme. Na njenih ustih ni več igral prešeren nasmeh in iz mrtvih oči so večkrat polzele solze. Toda niso jo pustili, da bi se zaprla vase. Spoznala je še druge, ki so bili prav tako slepi. Učili so jo delati, pisati in brati z brajevo pisavo, učili in pokazali so ji, da prav tako živiš in se smeješ, pa čeprav te zagrinja tema. Trudila se je, da jih posluša, se učila in jim pokazala, da se je vživela v svojo usodo. Toda nihče ni vedel, kako se z muko prebija iz dneva v dan, nihče niti slutil ni, kakšna velika igralca je.

Nekega jutra so jo našli mrtvo, na mizi pa so našli s pisalnim strojem napisano poslovilno pismo:

»Dragi moji!«

Nikar me ne obsojajte, če sem storila to, nikar me ne imejte za nehvaležno. Hvala vam za vaše razumevanje, za vašo nesebično pomoč, za vse kar ste storili zame, za vse vsopodbudne besede, hvala za vso skrb in ljubezen, ki ste mi jo izkazovali ob najtežjih trenutkih, da bi mi temo, ki me je obdajala, naredili vsaj malo svetlejšo. Ne obsojajte me, toda jaz, ki sem bila navajena gledati sonce ne morem živeti več v temi.

Zato se poslavljam od vas in vas prosim, da ne žalujete za menoj, kajti to nisem bila več jaz. Umrla sem že, ko me je za vedno zagnila tema.

»Romana«

Nisi vedno srečen, če se smejiš, včasih je smeh tudi dobra krinka, da skriješ žalost in skrbi. Človek je lahko tudi igralec, toda življenje igralca je najtežje.

Zato ljudje skušajte razkrinkati svoje maske, skušajte najti svoj pravi jaz in ko ga boste našli in ko boste občutili trenutno srečo, tedaj se zavedajte, da ste našli sami sebe, da ste našli svojo bistveno stvar v življenju, ki jo že tako dolgo iščete.

Zmagujte nad svojim lastnim življenjem, ne zatekajte se k samomorom, da vas ljudje, ki ne poznajo čustva ne bodo obsojali kot izprijence ali klateže brez človeških lastnosti.

Spomnite se neke Romane, ki so jo premagala lastna čustva in ki se je izgubila v svetu sodnikov, ki so obsojali svet samomorilcev. Pazite, da se med temi sodniki ne boste znašli tudi vi in po krivem obsodili neko Romano.

Jana

ISKRICA

*Vsak vse že vedeti hoče,
tako nas usmerja vsak dan,
a boljše bilo bi, mogoče,
miselnost tako dati na plan.*

*Vsi vse naj bi dobro poznali,
vsak pa le to, kar dobro pozna,
tako bi bolj umno ravnali
in znanje izpili do dna*

S POTI PO SOVJETSKI ZVEZI

Kozmos, vesoljski muzej v Moskvi.

PeKo PeKo

NAŠI PETDESETLETNIKI

MILENA GRAŠIČ — dokončevanje obutve — odpravljanje napak v 521 montažnem oddelku

ŠTEFKA KRANJC — dokončevanje obutve — odpravljanje napak pri dokončevanju obutve v 522 montažnem oddelku

MAJDA KLEMENČIČ — pripravlanje vzorčnih zgornjih delov

VINKO KERŠIČ — kontroliranje v izdelavi obutve v 511 šivalnici

PETER ŠKRJANC — kontroliranje v izdelavi obutve v montažnem oddelku 522

ANA TAVČAR — šivanje golenic — najzahtevnejše v TOZD Trbovlje

CVETKA PERKO — kontroliranje in pakiranje PUR izdelkov

SABINA KAČIČNIK — pomočnik v poslovalnici Celje II.

Iskrene čestitke!

ŠUŠTARIADA '80

Letošnje prvenstvo delavcev čevljarstva in usnjarske predelovalne industrije Slovenije v veleslalomu in tekih je potekalo na Zelenici 8. 3. 1980 v organizaciji konference OOZS Peko.

Za tekmovalce je bilo prijavljenih iz 15 DO preko 300 prijavljencev, vendar se zaradi slabih vremenskih razmer, tekmovalca ni udeležilo večje število prijavljenih (največ iz Peka).

V petek 7. 3. 1980 v popoldanskem času je bilo žrebanje štartnih števil in sestanek pripravljalnega odbora z vodji ekip v hotelu Garni na Ljubelju.

Na sestanku smo potrdili tudi organizatorje tekmovalca za prihodnje leto. To bo tovarna usnja Slovenj Gradec, ki je posredovala pismeno ponudbo. Izvedna tekmovalca bo na Kopah nad Slovenj Gradcem.

V soboto 8. 3. 1980 nas je presenetilo res pravo zimsko vreme, saj je sneg padal tudi v nižinah tako, da je nastal položaj na cestah marsikateremu od udeležencev povzročil težave. Vendar smo vsi vztrajali, in na koncu se je tudi vreme izboljšalo tako, da je tekmovalce lahko potekalo. Vendar, pa smo že pri štartu v posameznih skupinah videli, da se precejšnje število tekmovalcev ni pojavilo na štartu.

Podelitev pokalov, kolajn in nagrad je bila popoldan pred hotelom Garni.

Doseženi rezultati po skupinah:

1. TEKI – članice: 1 km

1. OMERZU MILENA	IUV Vrhnika	7.56.1
2. KNAFELJC METKA	KOTO	8.40.2

2. Člani do 30 let: 3 km

1. STANOVNIK STANE	ALPINA	15.27.4
2. RIBNIKAR JANEZ	PLANIKA	15.37.3
3. MLINAR PETER	ALPINA	16.53.3
–6. JURJEVIČ DRAGO	PEKO	17.33.2

TROJNA SREČA IN VESELJE

Marija CVEK, delavka v izdelavi zgornjih delov 512 je od srede 12. marca 1980 najsrečnejša mamica in središče pozornosti v Trziču. Njeni dve deklici in deček so poskrbeli za presenečenje. V Trziču ne pomnijo trojčkov, zato ni čudno, da so postali predmet zanimanja vseh občanov.

Otroci so se povsem normalno razvijali, zato so že od tretjega tedna v domači oskrbi. In kdo mamici pomaga pri trojnem delu? Z očkom sta povsem enakovredna, prav pa pride tudi pomoč stare mame in patronažne službe.

Mežikanje nekaj ur po rojstvu.

3. Člani nad 30 let: 2 km

1. ZANOŠKAR MATJAŽ	TU Slov. Gradec	8.56.9
2. KOPAČ ZORAN	ALPINA	9.29.1
3. ZUPAN ANTON	TOKO	9.54.7
–5. MEGLIČ MILAN	PEKO	10.53.2
6. VALJAVEC STANISLAV	PEKO	11.28.4
–10. STRITIH FRANC	PEKO	12.25.9

VELESALOM:

1. Članice nad 35 let:

1. ZORC JOŽICA	KONUS	0.36.87
2. ROBLEK DORA	PEKO	0.39.65
3. KRIŽAJ MARI	PEKO	0.39.86
–5. STRITIH SILVA	PEKO	0.41.11

2. Članice od 25 – 35 let:

1. KAVČIČ HELENA	ALPINA	0.35.11
2. KRAČUN LENKA	KONUS	0.38.06
3. BENČINA OLGA	PEKO	0.38.09
–4. GOSAR TATJANA	PEKO	0.38.70
–5. KRAMAR CILKA	PEKO	0.56.47

3. Članice do 25 let:

1. KRIŽAJ SIMONA	PEKO	0.30.00
2. RUPARČIČ BLANKA	PEKO	0.31.00
3. LAVRIČ IRENA	PLANIKA	0.31.57
4. DOLČIČ MILENA	PEKO	0.32.18
–7. SOVA METKA	PEKO	0.37.07
8. VOLAVŠEK TATJANA	PEKO	0.37.30
–10. RAZUMIČ MAJDA	PEKO	0.38.14
–12. MEGLIČ VIDA	PEKO	0.39.13
–13. KUCHAR ANKA	PEKO	0.44.01

4. Člani nad 45 let:

1. ŠVAB VINKO	PEKO	0.30.46
2. STRITIH FRANC	PEKO	0.31.32
3. GORIČAN IVAN	TU Slovenj Gradec	0.31.71
4. KALIŠNIK JANEZ	PEKO	0.31.90

5. Člani od 35 – 45 let:

1. PODOBNIK RADO	ALPINA	0.29.94
2. HLADNIK NIKO	PEKO	0.30.44
3. MOČNIK ŠTEFAN	TRIO	0.30.76
–8. MEGLIČ MILAN	PEKO	0.32.79
–14. AHČIN JANEZ	PEKO	0.36.79
–18. ROBLEK PAVEL	PEKO	0.43.13

6. Člani od 25 – 35 let:

1. KOMAC FRANC	TRIO	0.47.45
2. PRIMOŽIČ ANTON	PEKO	0.49.39
3. MEGLIČ JOŽE	PEKO	0.49.60
4. MEGLIČ JERNEJ	PEKO	0.50.56
5. SOVA STANKO	PEKO	0.52.42
–11. JURJEVIČ DRAGO	PEKO	0.55.14
–15. AHAČIČ DUŠAN	PEKO	0.57.69
–26. VALJAVEC MARJAN	PEKO	1.04.04
–28. SEIFERT MARJAN	PEKO	1.06.65
29. MEDIČ SILVO	PEKO	1.09.33

7. Člani do 25 let:

1. KLEMENC MILAN	PEKO	0.47.34
2. JESENKO ALBIN	ALPINA	0.52.15
3. ŠTAMCAR DAMJAN	PEKO	0.55.68
–8. KODORVIČ ŠTEFAN	PEKO	1.02.15
9. CERKOVNIK JANEZ	PEKO	1.02.96
–16. ROŽMAN ANTON	PEKO	1.19.87
17. DOLČIČ BRANE	PEKO	1.23.50
–20. MOČNIK BOŠTJAN	PEKO	1.39.90

DOSEŽENI REZULTATI EKIPNO:

1. PEKO	65 točk
2. ALPINA	47 točk
3. KONUS	27 točk

Dacar Janez

čevljar

Glasilo delovne organizacije tovarne obutve PEKO Trzič n. sol. o. – Ureja uredniški odbor: Janez Kališnik, Edo Košnjek, Nataša Meglič, Marjan Markič, Anton Simonič, Karel Zajc, Ivan Zaplotnik, Vera Umek, Marija Slapar – glavni in odgovorni urednik. – Naslov uredništva: »PEKO« Trzič, telefon 50-260 int. 217. – Tisk TK Gorenjski tisk Kranj. – Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3200 izvodov v slovenskem in 1400 izvodov v srbohrvaškem jeziku. – Glasilo dobijo člani delovne organizacije, štipendisti, vajenci in upokojeanci brezplačno.